

СЕКЦІЯ 4. ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕНЕДЖМЕНТ-ОСВІТИ

Бутенко Н.Ю., к.е.н., доц.,
доцент кафедри менеджменту
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
pux_box@voliacable.com
Швидкий Д.О., Шишук Н.О.,
здобувачі вищої освіти 3 курсу
бакалаврського рівня «Менеджмент бізнес-організацій»
ДВНЗ «Київський національний економічний університет
імені Вадима Гетьмана»
shvydkyi@outlook.com
nazarii_shyshuk@icloud.com

РОЗВИТОК ОСВІТНІХ ОНЛАЙН-ПЛАТФОРМ В КОНТЕКСТІ САМОМЕНЕДЖМЕНТУ

Анотація. Визначається сутність та складові самоменеджменту як сучасного інструменту досягнення успіху в бізнесі та особистому житті. Характеризуються складові, переваги та вади самоменеджменту в житті сучасного студента. Розглядається використання сучасних освітніх технологій, включаючи освітні онлайн-платформи, як напрямку реалізації самосенеджсменту.

Ключові слова: самоменеджмент, відкрита освіта, онлайн-навчання, онлайн-платформа

Сучасний студент сьогодні змушений щодня вирішувати безліч завдань: планувати свої справи і вкладатися в терміни; працювати з великими обсягами інформації та виконувати різні види робіт; встигати готуватися до заліків, іспитів і зберігати при цьому своє психологічне здоров'я. У той же час він хотів би встигати відпочивати, розважатися, займатися спортом і громадською діяльністю, будувати кар'єру, ще навчаючись в університеті.

Найбільш поширеними формами навчання студентів очної форми навчання на сьогоднішній день є аудиторні види занять, які включають в себе лекції, семінари, практичні та лабораторні заняття. Крім цього, навчальний план будь-якої спеціальності або напряду передбачає виконання таких самостійних позааудиторних завдань як, написання рефератів, контрольних робіт, курсових та дипломних проектів. Відомо, що основною відмінністю навчання у ВНЗ від шкільного є самостійне вивчення дисциплін, а інші форми сприяють підвищенню ефективності самостійної роботи студента. Отже, для підвищення ефективності розумової праці студента і збільшення рівня його працездатності необхідно створити власну систему організації праці. Знання повинні не тільки викладатися, але, головне - бути придбані. Поряд з мотивацією навчання і культурою розумової праці забезпечення успішності сучасного студента сприяє самоменеджмент.

Термін «самоменеджмент» вперше був введений німецьким професором, керівником Інституту стратегії та ефективного використання часу Лотаром Зайверт. В даний час самоменеджмент - це один з перспективних напрямків менеджменту, покликане допомогти сучасній людині організувати своє життя [1, с. 12]. Основна мета самоменеджменту полягає в ефективному використанні власних можливостей для подолання зовнішніх обставин, оптимізації свого часу.

Основна мета самоменеджменту полягає в максимально ефективному використанні власних можливостей для подолання зовнішніх обставин, оптимізації свого часу. Процес управління власною діяльністю в цілому складається з наступних етапів: постановки цілей і завдань управління, прийняття рішень по організації виконання поставлених завдань, організації діяльності по виконанню завдань і досягнення поставлених цілей, самоконтролю і контролю підсумків [2].

Самоменеджмент - це вміння управляти собою. Перш за все, це: самоорганізація, мистецтво управління собою і керівництво процесом управління в часі, просторі, спілкуванні, діловому світі. Процес формування самоменеджменту студента передбачає самовизначення, самоорганізацію, самомотивацію і самореалізацію.

Основні цілі самоменеджменту можна сформулювати наступним чином:

- максимально використовувати власні можливості;
- свідомо керувати перебігом свого життя;
- вміти долати зовнішні обставини.

Самоменеджмент являє собою комплексну систему управління собою і своєю діяльністю, що включає послідовне застосування ефективності, технології, стратегії і філософії. У той час, як невдаха піддається волі обставин, успішний студент свідомо творить своє життя. Самоменеджмент в його технічному, стратегічному та філософському вимірах є універсальним інструментом такої творчості. У процесі самовдосконалення, як в студентському, так і в особистому житті, слід враховувати, що багато видів роботи дають виграш в грошах, але тільки одна робота дає виграш у часі - робота над особистою ефективністю [3].

Особистісно орієнтована парадигма сучасної освіти розглядає того, хто навчається, як самостійного і відповідального суб'єкта власного розвитку. Однією з умов суб'єктивізації освітнього процесу є підготовка тих, хто навчається, до самоменеджменту, тобто використання раціональних процедур, методів і прийомів з метою оптимального використання свого часу і сил.

Необхідність самоменеджменту для тих, хто навчається, визначається цілою низкою чинників: відсутністю досвіду раціонального використання своїх часових і фізичних ресурсів; невизначеністю життєвих і освітніх пріоритетів; неспроможністю у визначенні своїх власних цілей і завдань; нестачою кількісних показників часу для власного навчання; зупинкою в напрямку власного саморозвитку; відсутністю навичок в ході прийняття управлінських рішень; установкою на прагматичний підхід у вирішенні проблем і невмінням використання творчих методів; слабкими навичками в комунікації.

Спираючись на провідні функції менеджменту, представлені в наукових дослідженнях: інформаційно-аналітичну, мотиваційно-цільову, планово-прогностичну, регулятивно-корекційну, контрольню-діагностичну, організаційно-виконавську, - основні функції самоменеджменту можна визначити, як: цілевстановлення, вибір мотиву; планування, прийняття рішень, організація власної діяльності, проведення самоконтролю, рефлексія і оцінка.

Сучасна соціально-економічна ситуація з досить високим рівнем культури обумовлює необхідність вдосконалення системи освіти. Відповідно до цього відбувається перехід від «знанєвої» моделі навчання, заснованої переважно на механістичному запам'ятовуванні до інноваційної моделі навчання, заснованої на використанні наявних здібностей і внутрішньої мотивації до навчання («здібностної» моделі).

Як жоден вид діяльності неможливий без використання здібностей, мотивації та інформації, так неможливо бути успішним, максимально самореалізуватися без застосування на практиці основ самоменеджменту. Для деяких людей досить їх власних знань і випадкової інформації, отриманої із навколишнього середовища. Для студентів знання та інформація, яка отримана у вузі, є необхідною основою подальшого професійного вдосконалення. Відомо, що професіоналізм як риса поведінки людини починає складатися саме в процесі навчання. Знаннями стає лише та інформація, яка структурована, потрібна своїм власникам, використовується ними за певними правилами і, головне, містить в собі їхнє ставлення до цієї інформації. Це багато в чому залежить від інтересу, захопленості студентів навчанням, що, безумовно, розвиває здібності, формує навички і вміння, необхідні для самореалізації. Таким чином, без самоменеджменту студента на сьогоднішній день неможливо ефективно організувати його навчання у вузі.

Сучасна інформатизація освіти спрямована на реалізацію задуму підвищення якісного змісту освіти, на проведення досліджень і розробок, їх впровадження, передбачає заміну традиційних інформаційних технологій на більш ефективні у всіх видах діяльності в системі освіти.

Найважливішими напрямками інформатизації освіти є:

- формування віртуального інформаційного середовища на рівні навчального закладу;
- системна інтеграція інформаційних технологій в освіті, що підтримують процеси навчання, наукових досліджень та організаційного управління;
- побудова і розвиток єдиного освітнього інформаційного простору;
- постійне забезпечення новою науково-технічною та науково-методичною інформацією;
- створення широкої мережі інформаційних центрів, орієнтованих на рішення задач інформаційного забезпечення системи освіти комп'ютерними програмами.

Впровадження інноваційних технологій в освіту вимагає нових підходів у навчанні на основі сучасних освітніх технологій. Освітня технологія - це цільове використання системи засобів в освіті, що визначає отримання заданих характеристик деякого освітнього феномена (певних якостей випускників, змісту освіти, підвищення кваліфікації працівників освіти і т.ін.). Сучасні освітні технології, в першу чергу, повинні працювати на креативне освіту, сприяючи творчому розвитку особистості кожного з тих, хто навчається.

Єдине інформаційно-освітнє середовище можна визначити як створювану самими людьми керовану психолого-педагогічну систему, яка заснована на сучасних інформаційно-освітніх технологіях і забезпечує єдиними технологічними засобами ведення навчального процесу в інтернет-середовищі усіх бажаючих. В рамках єдиного освітнього інформаційного середовища відбувається становлення і розвиток системи відкритої освіти, що забезпечена організаційними, педагогічними та інформаційними технологіями. У цьому середовищі за допомогою архітектурних і структурних рішень забезпечуються відкриті стандарти на інтерфейси, формати і протоколи обміну інформацією з метою забезпечення мобільності, стабільності, ефективності та інших позитивних якостей, що досягаються при створенні відкритих систем. Таким чином, система відкритої освіти являє собою сукупність дидактичних, технічних, інформаційних і організаційних підходів. При цьому основу освітнього процесу у відкритій освіті становить цілеспрямована, контрольована, інтенсивна самостійна робота того, хто навчається, який може вчитися в зручному для себе місці, за індивідуальним розкладом, маючи при собі комплект спеціальних засобів навчання і погоджену, можливість контакту з викладачем по телефону, факсу, електронною або звичайною поштою, а також з використанням особистого контакту.

Мета і принципи відкритої освіти орієнтовані на підготовку тих, хто навчається, до повноцінної і ефективної участі в суспільній і професійній областях в умовах ринкових відносин. Додання системі освіти якостей відкритої системи тягне кардинальну зміну її властивостей в напрямку більшої свободи при плануванні навчання, виборі місця, часу і темпу, в переході від принципу `освіта на все життя` до принципу `освіта через все життя`. На практиці ця система реалізується за допомогою мережевих технологій. Спочатку мережеві технології навчання набули широкого поширення серед представників тих вікових і соціальних груп, які змушені віддавати перевагу навчанню без відриву від основної трудової діяльності. Сьогодні відкрите і дистанційне навчання надає можливість різним групам населення за допомогою Інтернет отримати додаткову освіту.

За даними International Date Corporation, частка Інтернет-навчання на освітньому ринку зростає з 2% в 1998 р до 14% в 2003 р. Завдяки сучасним освітнім технологіям освітні установи США надають можливість навчання через всесвітню мережу. Якщо в

1998 р мережеве навчання пропонували 48% навчальних закладів, то в 2000 р вже 70%, а сьогодні багато університетів в США надають тільки мережеве навчання.

Враховуючи активний інформаційно-комунікаційний розвиток суспільства та діджиталізацію більшості сфер діяльності у ньому, закономірним є те, що в онлайн-сферу переходить велика кількість освітніх послуг. Це частково пов'язано і зі значними проблемами, з якими стикається традиційна освіта. Кожен прагне здобути вищу освіту, проте далеко не кожен потім працює за фахом. Проведене в 2018 році опитування показало, що в Україні більше половини громадян працюють не за своєю спеціальністю - 54,8 %, при цьому 9,9% не працюють за фахом через малу затребуваності професії. Інші 32,4% говорять, що просто не знайшли роботу за фахом. 19,4% українців не працюють за фахом, тому що їм не подобається обрана спеціальність, а 11,3% взагалі ніде не працюють. У промисловості зайнято 24% українських громадян. По 10% задіяні у торгівлі та транспорті [4].

Така ситуація змушує не лише шукачів роботи, але й роботодавців міняти свої пріоритети на ринку праці. Все частіше такі стандартні вимоги, як наявність диплому університету по профільній спеціальності вже не є актуальними, а особливо - у сферах, база знань яких повинна оновлюватись постійно (розробка програмного забезпечення, комп'ютерна інженерія тощо). На противагу, від потенційних співробітників роботодавці вимагають або наявність досвіду, що було доволі типовим і раніше, або наявність певних навичок, здобутих за допомогою різноманітних джерел. Одним із таких джерел і є освітні онлайн-платформи, які можуть забезпечити не лише необхідними навичками, але й, часто, - підтвердити рівень їх засвоєння відповідними сертифікатами.

Однією з найпопулярніших зарубіжних спільнот для онлайн-навчання - Skillshare. Створено її у 2010 році, спеціалізація - навчальні відео та курси на різноманітну тематику. Станом на початок 2020 року, платформа налічує понад 8 мільйонів "кріейторів" - користувачів, які діляться навчальними матеріалами.[5] Skillshare організовує курси з реклами, бізнесу, дизайну, моди та стилю, кіно та відео, приготування їжі та напоїв, музики, фотографії, ігор, технологій, написання публікацій, які часто викладають лідери галузі. Всі онлайн-курси можна розподіляти по часу самостійно [6].

Серед відомих інструкторів - Сет Годін (підприємництво), Джессіка Хіше (леттерінг), Young Guru (звукозапис), Юко Шимідзу (техніка чорнила та малювання), Марк Екко (підприємництво та створення бренду), Гарі Вайнерчук (стратегія соціальних медіа), Гай Кавасакі (підприємництво) та Паула Шер (графічний дизайн).

У червні 2018 року компанія запустила Skillshare Originals - колекцію курсів, підготовлену власною командою Skillshare [7]

Однією з найбільших переваг платформи є можливість вивчати не комплексні дисципліни, а конкретні необхідні навички, користуючись досвідом спеціалістів у цій галузі. Платформа отримує безліч позитивних відгуків від користувачів у мережі Інтернет та користується значним попитом людей, що займаються самоосвітою у різноманітних сферах.

У жовтні 2014 року в Україні з'явився громадський проект масових відкритих онлайн-курсів Prometheus. Головною метою проекту є безкоштовне надання онлайн-доступу до курсів університетського рівня всім бажаючим, а також надання можливості публікувати та розповсюджувати такі курси провідним викладачам, університетам та компаніям. Крім того, Prometheus надає доступ до онлайн-курсів підготовки до зовнішнього незалежного оцінювання [8]. Серед переваг виділяють те, що курси абсолютно безкоштовні та легкий доступ з будь-якого пристрою. Основними недоліками є те, сертифікат не гарантує наявність тих чи інших навичок, а також недостатня кількість спеціалізованих матеріалів вищого рівня складності.

Яскравим прикладом справді ефективної та популярної освітньої онлайн-платформи є Skillbox, яка випустила більш як 18 000 студентів за такими напрямками, як дизайн, маркетинг, програмування, управління проектами, ІТ і бізнес. Все навчання

організовується таким чином: студент дивиться відео-урок, виконує завдання, отримує відеоогляд своєї роботи з виділенням помилок, виправляє їх і рухається далі. По завершенню студенту надається можливість пройти реальне стажування або влаштуватися в успішну компанію. Серед переваг виділяють те, що всі викладачі мають великий практичний досвід, можливість навчання як новачків, так і професіоналів, зручність платформи з точки зору інтерфейсу. Недоліки - дуже висока вартість курсів [9].

Отже, можна зробити висновок, що використання освітніх онлайн-платформ - це сучасний та ефективний спосіб отримання необхідних знань та навичок. Враховуючи активний інформаційно-технологічний розвиток суспільства, знання, здобуті таким чином не лише допомагають у безпосередньому робочому процесі, однак і вважаються значною конкурентною перевагою при пошуку роботи на ринку праці.

Список використаних джерел

1. Петрова Г.Н., Шемилина Е.М. Самоменеджмент педагога: теория и практика. Владивосток: Дальневосточный федеральный университет, 2014. 182 с.
2. Самоменеджмент студентов, или как успевать учиться с удовольствием и пользой для себя [Электронный ресурс]. - Режим доступа: <https://sites.google.com/site/tdcent3/home/our-company/samomenedzment-studentov-ili-kak-uspevat-ucitsa-s-udovolstviem-i-polzoy-dla-seba>
3. Ноздренко Е.А. Самоменеджмент в организации обучения студентов // Современные проблемы науки и образования. - 2006. - № 1.; URL: <http://www.science-education.ru/ru/article/view?id=93> (дата обращения: 21.03.2020).
4. Сколько украинцев работают по специальности [Электронный ресурс] // По материалам УБР // Finance.ua - независимый украинский финансовый портал. - 2018. - Режим доступа до ресурсу: <https://news.finance.ua/ru/news/-/429938/stalo-izvestno-skolko-ukraintsev-rabotayut-po-spetsialnosti>.
5. Офіційний сайт Skillshare [Електронний ресурс] // Skillshare. - 2020. - Режим доступу до ресурсу: join.skillshare.com.
6. Learn Online with Career Step, Lynda, Skillshare and Treehouse [Електронний ресурс] // Work From Home. - 2014. - Режим доступу до ресурсу: <http://www.workfromhomeme.com/learn-online-career-step-lynda-skillshare-treehouse/>
7. Introducing Staff Picks & Skillshare Originals [Електронний ресурс] // Skillshare Blog. - 2019. - Режим доступу до ресурсу: <https://www.skillshare.com/blog/company/introducing-staff-picks-skillshare-originals>
8. Старт проекту «Prometheus» [Електронний ресурс] // Internet archive WaybackMachine. - 2018. - Режим доступу до ресурсу: <https://web.archive.org/web/20150428023725/http://prometheus.org.ua/prometheus-start/>.
9. О Skillbox [Електронний ресурс] // Skillbox. - 2020. - Режим доступу до ресурсу: <https://live.skillbox.ru/halfprice/>.

Butenko N.Y., PhD.,

Associate Professor of Management Department,
SHEE «Kiyv National Economic University named after Vadym Hetman»
puv_box@voliacable.com

Dmytro Shvydkyi, Nazarii Shyshuk

third-year higher education students
bachelor's Degree in «Business Organization Management»
SHEE «Kiyv National Economic University named after Vadym Hetman»
shvydkyi@outlook.com
nazarii_shyshuk@icloud.com

DEVELOPMENT OF EDUCATIONAL ONLINE PLATFORM IN THE CONTEXT OF SELF-MANAGEMENT

Summary. It defines the essence and components of self-management as a modern tool for success in business and personal life. The components, advantages and disadvantages of self-management in the life of a modern student are characterized. Consideration is given to the use of modern educational technologies, including educational online platforms, as a direction for self-direction.

Key words: self-management, open education, online learning, online platform